

ที่ สพ ๐๐๑๔/๑๐๗๒

สำนักงานเลขานุการสภาพัฒนาระบบ
ถนนสามเสน เขตดุสิต กรุงฯ. ๑๐๓๐๐

๓ กรกฎาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ผลการวินิจฉัยร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

เรียน นายยุทธนา ศรีสวัสดิ์

อ้างถึง หนังสือของท่าน ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

ตามหนังสือที่อ้างถึง ท่านกับผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ร่วมกันเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ต่อประธานรัฐสภาเพื่อพิจารณา นั้น

ประธานรัฐสภาได้วินิจฉัยว่าร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... ไม่มีหลักการต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕ ในกรณีสำนักงานเลขานุการสภาพัฒนาระบบจึงขอส่งสำเนาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... เพื่อให้ท่านดำเนินการเชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนอื่นให้ร่วมเข้าชื่อเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ให้ครบถ้วนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอญัตติ พ.ศ. ๒๕๖๘ ต่อไป

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งเป็นผู้เชิญชวนอาจร้องขอให้สำนักงานเลขานุการสภาพัฒนาระบบเป็นผู้รับและรวบรวมหลักฐานการเข้าชื่อเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยตรี

(อาพท์ ศุภนันท์)

เลขานุการรัฐสภา

สำนักการประชุม

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๕๓๑

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ...) พุทธศักราช ....

ที่ประชานรัฐสภาเห็นชอบให้เชิญชวน

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ...)

พุทธศักราช ....

หลักการ

ให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถเข้าชื่อร้องขอให้ถอดถอนผู้ด้ำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญได้ เพื่อเสริมสร้างกลไกตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจในระบบประชาธิปไตย

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยสมควรรับรองบทบาทของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญซึ่งมีอำนาจในการตรวจสอบและลงโทษบุคคลและองค์กรต่างๆ อันกระทบกระเทือนต่อหลักนิติธรรม ประโยชน์ส่วนรวมของประเทศไทยและความผาสุกของประชาชนโดยรวม จึงสมควรยกไก่ที่ประชาชนสามารถเข้าชื่อร้องขอให้ถอดถอนบุคคลผู้ด้ำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระได้ โดยหลักการดังกล่าวจะเป็นเครื่องยืนยันถึงความมั่นคงและความยืดหยุ่นระหว่างองค์กรอิสระกับประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอยู่เบื้องหลัง เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและความรับผิดชอบต่อประชาชนในระบบประชาธิปไตย จึงจำเป็นต้องตราไว้เป็นกฎหมายแห่งราชอาณาจักรไทยนี้

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

ที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบให้เขียนชวน

ร่าง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)

พุทธศักราช ....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๑ รัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....”

มาตรา ๒ รัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๒๗/๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

“มาตรา ๒๒๗/๑ สมาชิกสภាឌัญแทนราชภูมิ สมาชิกของห้องสองสภาจำนวนไม่น้อยกว่านึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของห้องสองสภาพหรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าสองหมื่นคน มีสิทธิเข้าซื้อกล่าวหาว่ากรรมการการเลือกตั้งผู้ใดมีพฤติกรรมร้ายแรงผิดปกติ ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ส่อว่าจะใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง โดยยื่นต่อประธานรัฐสภาพร้อมด้วยหลักฐานตามสมควร หากประธานรัฐสภาเห็นว่ามีเหตุอันควรทรงสั่งว่ามีการกระทำตามที่ถูกกล่าวหาให้ประธานรัฐสภาเสนอเรื่องไปยังประธานศาลฎีกาเพื่อตั้งคณะกรรมการพิจารณาจากผู้ซึ่งมีความเป็นกลาง ทางการเมืองและมีความเชื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ เพื่อได้ส่วนหนาซ้อนเท็จจริง โดยให้นำความในมาตรา ๒๓๖ และมาตรา ๒๓๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

ที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบให้เชิญชวน

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๓๑/๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

“มาตรา ๒๓๑/๑ สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของห้องส่องสภาพจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของห้องส่องสภาพหรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าสองหมื่นคน มีสิทธิเข้าซื้อกล่าวหาว่าผู้ตรวจการแผ่นดินผู้ใดมีพฤติกรรมร้ายกาจโดยปิดบดี ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่ากระทำการผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่อว่ากระทำการผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ส่อว่าจะใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายหรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง โดยยื่นต่อประธานรัฐสภาพร้อมด้วยหลักฐานตามสมควร หากประธานรัฐสภาพเห็นว่ามีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำตามที่ถูกกล่าวหา ให้ประธานรัฐสภาพเสนอเรื่องไปยังประธานศาลฎีกារเพื่อตั้งคณะกรรมการตรวจสอบอิสระจากผู้ซึ่งมีความเป็นกลางทางการเมืองและมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ เพื่อไต่สวนหาข้อเท็จจริง โดยให้นำความในมาตรา ๒๓๖ และมาตรา ๒๓๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔๕/๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

“มาตรา ๒๔๕/๑ สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของห้องส่องสภาพจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของห้องส่องสภาพหรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าสองหมื่นคนมีสิทธิเข้าซื้อกล่าวหาว่ากรรมการตรวจเงินแผ่นดินผู้ใดมีพฤติกรรมร้ายกาจโดยปิดบดี ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่ากระทำการผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่อว่ากระทำการผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ส่อว่าจะใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายหรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง โดยยื่นต่อประธานรัฐสภาพร้อมด้วยหลักฐานตามสมควร หากประธานรัฐสภาพเห็นว่ามีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำตามที่ถูกกล่าวหา ให้ประธานรัฐสภาพเสนอเรื่องไปยังประธานศาลฎีกារเพื่อตั้งคณะกรรมการตรวจสอบอิสระจากผู้ซึ่งมีความเป็นกลางทางการเมืองและมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ เพื่อไต่สวนหาข้อเท็จจริง โดยให้นำความในมาตรา ๒๓๖ และมาตรา ๒๓๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔๗/๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

“มาตรา ๒๔๗/๑ สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของห้องส่องสภาพจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของห้องส่องสภาพหรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าสองหมื่นคน มีสิทธิเข้าซื้อกล่าวหาว่ากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติผู้ใดมีพฤติกรรมร้ายกาจโดยปิดบดี ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่ากระทำการผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่อว่ากระทำการผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ส่อว่าจะใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายหรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง โดยยื่นต่อประธานรัฐสภาพร้อมด้วย

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

ที่ประชานรัฐสภาเห็นชอบให้เข้าช่วน

หลักฐานตามสมควร หากประชานรัฐสภาเห็นว่ามีเหตุอันควรสงสัยว่า มีการกระทำตามที่ถูกกล่าวหา ให้ประชานรัฐสภาพาเสนอกเรื่องไปยังประธานศาลฎีกาเพื่อตั้งคณะกรรมการผู้ไต่สวนอิสระจากผู้ซึ่งมีความเป็นกลาง ทางการเมืองและมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ เพื่อไต่สวนหาข้อเท็จจริง โดยให้นำความในมาตรา ๒๓๖ และมาตรา ๒๓๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

ที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบให้เขียนขาน

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช ....

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้เสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... ต่อ
รัฐสภาและได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญฯ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างรัฐธรรมนูญฯ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยสมควรรับรองบทบาทของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจ
ขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญซึ่งมีอำนาจในการตรวจสอบและลงโทษบุคคลและองค์กรต่างๆ อันกระทบกระเทือน
ต่อหลักนิติธรรม ประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความ公สุกของประชาชนโดยรวม จึงสมควรยกไก่ที่
ประชาชนสามารถเข้าซื้อร้องขอให้ถอดถอนบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระได้ โดยหลักการดังกล่าวเคยปรากฏ
ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และ ๒๕๕๐ อันเป็นการสร้างสมดุลและความยืดหยุ่นระหว่าง
องค์กรอิสระกับประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอิสปไตย เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและความรับผิดชอบต่อประชาชนใน
ระบบประชาธิปไตย จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนี้

๒. สาระสำคัญร่างรัฐธรรมนูญฯ

กำหนดให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าสองหมื่นคนมีสิทธิเข้าซื้อร้องขอต่อประธานรัฐสภาเพื่อ
เข้าสู่กระบวนการพิจารณาถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามหมวด ๑๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร
ไทยออกจากตำแหน่งได้ด้วยกลไกเดียวกับการเข้าซื้อถอดถอนกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หาก
พบว่าบุคคลดังกล่าวมีพฤติกรรมร้ายแรงผิดปกติ ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่ากระทำการผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ
ส่อว่ากระทำการผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ส่อว่าจะใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือ
กฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง